

Nr 92

LANDSKAPSLAG

ändring av vattenlagen för landskapet Åland

Föredragen för Republikens President den 5 november 2010

Utfärdad i Mariehamn den 2 december 2010

I enlighet med lagtingets beslut¹⁾
ändras 1 kap. 3 § p och q punkterna, 5 kap. 18 § 2 och 4 mom., 19 - 21 §§, 22 § 1 och 2 mom., 23 § 3 mom. vattenlagen (1996:61) för landskapet Åland, av dessa lagrum 5 kap. 18 § 2 och 4 mom., 19 - 21 §§, 22 § 1 och 2 mom. samt 23 § 3 mom. sådana de lyder i landskapslagen 2005/54 samt

fogas till lagens 1 kap. 3 § nya r, s, t, u, v, w, x och y punkter, 5 kap. en ny 19a §, 5 kap. 23 § 1 mom. en ny 2a punkt, 5 kap. 25 § ett nytt 3 mom. samt till 5 kap. en ny 26 §, av dessa lagrum 5 kap. 23 § 1 mom. och 5 kap. 25 § sådana de lyder i landskapslagen 2005/54, som följer²⁾:

1 kap.
Inledande bestämmelser

3 §

Definitioner

Vid tillämpningen av denna lag är innebörden av följande termer och begrepp denna:

p) **blandningszon** är ett vattenområde intill utsläppspunkt för avloppsvatten, mynning av dike eller plats för vattenbruk inom vilket vattenkvalitetsnormer inte är tillämpliga,

q) **undantagszon** är ett för tillgodoseende av ett från allmän synpunkt särskilt viktigt ändamål, som inte kan tillgodoses på annat

sätt, bestämt och avgränsat vattenområde för vilket särskilda bestämmelser utfärdats,

r) **översvämning** är när mark som normalt inte står under vatten tillfälligt täcks med vatten varmed innefattas översvämningar från öppet vatten i angränsande landområden dock så att översvämningar från avloppsvattensystem inte innefattas,

s) **översvänningsrisk** är när det är sannolikt att ett visst område kommer att drabbas av en översvämning som leder till ogynnsamma följder för människors hälsa, miljön, kulturarvet och ekonomisk verksamhet,

t) **marina vatten** är vatten, havsbotten och underliggande jordlager som ligger på havsviden av den baslinje som används för att beräkna territorialvattnets utsträckning,

u) **kustvatten** är ytvatten, havsbotten och underliggande jordlager innanför en linje en sjömil utanför den baslinje som används för att beräkna territorialvattnets utsträckning,

v) **förorening** är en genom mänsklig verksamhet direkt eller indirekt tillförsel av ämnen eller värme till luft, vatten eller mark, som kan skada människors hälsa eller kvaliteten på akvatiska (*vattenbaserade*) ekosystem eller på terrestra (*landbaserade*) ekosystem som är direkt beroende av akvatiska ekosystem eller som medför skada på materiell egendom eller försämrar eller hindrar möjligheterna att utnyttja de fördelar naturen erbjuder eller annan legitim användning av miljön,

¹⁾ Lr framst. nr 26/2009–2010
Smu bet. nr 10/2009–2010

²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG, EGT nr L 327, 22.12.2000, s. 1
Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/60/EG, EUT nr L 288, 6.11.2007, s. 27
Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/56/EG, EUT nr L 164, 25.6.2008, s. 19

w) **vattenförekomst** är en avgränsad och betydande förekomst av vatten såsom en sjö, ett kustvattenområde eller en avgränsad volym grundvatten,

x) **kraftigt modifierad vattenförekomst** är en ytvattenförekomst som till följd av fysiska förändringar genom mänsklig verksamhet på ett väsentligt sätt har ändrat karaktär samt

y) **ekologisk potential** är kvaliteten hos en kraftigt modifierad vattenförekomst, klassificerad i enlighet med de relevanta bestämmelserna i bilaga V i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område, nedan kallat vattendirektivet.

5 kap.

Bestämmelser om vattenkvalitet

18 §

Övervakning

För övervakningen ska utarbetas, fastställas och genomföras ett övervakningsprogram. Övervakningsprogram för ytvatten ska minst omfatta ekologisk och kemisk kvalitet inräknat väsentliga faktorer som styr dessa, såsom vattenflöden, nedfall från luften, näringsläckage från botten, utsläpp i vatten samt ekologisk potential. Övervakningsprogram för grundvatten ska omfatta övervakning av kemisk kvalitet och kvantitativ kvalitet. Om ett vattenskyddsområde avgränsats eller en kvalitetsnorm gäller för området ska övervakningsprogrammet omfatta tillämpliga frågor som rör områdets skyddsbehov. Vid utarbetandet av övervakningsprogram ska beaktas uppgifter från tillsyn och från sådan egenkontroll som ska utföras av en verksamhetsutövare. Landskapsregeringen ska med beaktande av kraven i artikel 11 Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/56/EG om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på havsmiljöpolitikens område (Ramdirektivet om en marin strategi), nedan kallat marindirektivet, fastställa ett samordnat övervakningsprogram för bedömningen av vattenkvaliteten i områdena med marina vatten med beaktande av kraven i bilaga III och V marindirektivet. Samordningen ska ske med berörda organisationer och myndigheter utanför landskapet i enlighet med 26 §.

Landskapsregeringen kan i landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om omfattningen av och innehållet i övervakningsprogram där tidsangivelser för uppdateringar ska ingå.

19 §

Avrinningsdistrikt

Om inte landskapsregeringen beslutar annat utgör landskapet ett avrinningsdistrikt som avses i artikel 3 vattendirektivet. Landskapsregeringen kan vid behov besluta om avgränsning av avrinnings- och delavrinningsområden inom ett avrinningsdistrikt.

19a §

Bedömning av vattenområden

För ett avrinningsdistrikt och för marina vatten ska landskapsregeringen göra en bedömning som innefattar en analys av dessa områdens karakteristika, en översyn av sådan påverkan och effekt på vattenkvaliteten som orsakats områdena till följd av mänsklig verksamhet samt en ekonomisk analys av vattenanvändningen inom områdena. Analyserna och översynen ska genomföras med beaktande av kraven i bilaga II, III och V vattendirektivet samt bilaga III marindirektivet, där ekologiska, kemiska, ekonomiska och sociala faktorer av avgörande betydelse ska beaktas. Analyserna och översynen och nödvändiga uppdateringar av dessa ska göras minst vart sjätte år. Till den del bedömningen gäller marina vatten ska samordningen ske med berörda organisationer och myndigheter i enlighet med 26 §.

Landskapsregeringen kan besluta att ett avrinnings- eller delavrinningsområde ska utgöra en kraftigt modifierad vattenförekomst om de åtgärder som skulle krävas för att uppnå god ekologisk kvalitet enligt 20 § denna lag i detta område skulle vara oproportionerligt dyra eller tekniskt svår genomförbara eller skulle innebära betydande negativ inverkan på miljön i stort eller på betydande samhällsverksamheter, såsom sjöfart inklusive hamnanläggningar, vattenreglering eller dricksvattenförsörjning.

Landskapsregeringen ska vidare göra en bedömning av vilka översvämningsrisker som finns i ett avrinningsdistrikt. Bedömningen ska göras med beaktande av kraven i artiklarna 4, 5 och 6 Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/60/EG om bedömning och hantering av översvämningsrisker, nedan kallat översvämningsdirektivet. Landskapsregeringen ska vidta lämpliga åtgärder så att denna bedömning kan samordnas med den bedömning som ska göras enligt 1 mom.

Landskapsregeringen kan i landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om vad som ska ingå i de bedömningar som avses i 1 och 3 mom. samt tidsplanerna för dem där tidsangivelser för uppdateringar ska ingå.

20 §

Klassificering av vattenkvalitet och miljö kvalitet

Ytvatten i sjöar och kustvatten ska klassificeras på grundval av ekologisk och kemisk kvalitet. Dessa ytvattens ekologiska kvalitet ska klassificeras som hög, god, måttlig, otillfredsställande eller dålig medan ytvattens kemiska kvalitet ska klassificeras som god eller otillfredsställande. Med god ytvattenkvalitet avses i 18-25 §§ att ytvatten i sjöar och kustvatten har klassificerats ha god ekologisk kvalitet och god kemisk vattenkvalitet.

Kraftigt modifierade vattenförekomsters kvalitet ska klassificeras utgående från deras ekologiska potential som maximal, god eller måttlig.

Grundvatten ska klassificeras enligt kemiska och kvantitativa egenskaper som god eller otillfredsställande. Med god grundvattenkvalitet avses i 18-25 §§ att en grundvattenförekomst har klassificerats ha goda kemiska och kvantitativa egenskaper.

Klassificering av ytvatten i sjöar, kustvatten och kraftigt modifierade vattenförekomster samt grundvatten ska utföras av landskapsregeringen med beaktande av vad som följer av bilaga V vattendirektivet.

Landskapsregeringen ska fastställa kriterier för en god miljö kvalitet i marina vatten med beaktande av kraven i bilaga I och III marindirektivet. Innan kriterierna fastställs ska en samordning ske med berörda organisationer och myndigheter utanför landskapet i enlighet med 26 §.

Landskapsregeringen kan i landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om förfarandet vid klassificering av ytvatten i sjöar, kustvatten och kraftigt modifierade vattenförekomster samt grundvattnen och vid fastställelandet av god miljö kvalitet för marina vatten.

21 §

Kvalitetsmål för ytvatten i sjöar, kustvatten och kraftigt modifierade vattenförekomster samt grundvatten och marina vatten

Landskapsregeringen ansvarar för att allt vatten i landskapet skyddas på ett ändamålsenligt sätt så att vattenkvaliteten inte försämras och att den vid behov förbättras. Det övergripande målet ska vara att uppnå god vattenkvalitet i ytvatten i sjöar och kustvatten samt grundvatten samt god ekologisk kvalitet och kemisk ytvattenkvalitet i kraftigt modifierade vattenförekomster senast den 31 december 2015 samt god miljö kvalitet i marina vatten senast den 31 december 2020.

För ytvatten i sjöar, kustvatten och kraftigt modifierade vattenförekomster samt grundvatten kan landskapsregeringen förlänga tidsfristen i syfte att stegvis uppnå målet i 1 mom. om de naturliga förhållandena omöjliggör tillräckligt snabb förbättring. Landskapsregeringen kan även förlänga tidsfristen högst tolv år på grund av tekniska skäl eller om förbättringarna bedöms bli oproportionerligt kostsamma. Landskapsregeringen kan även fastställa mindre stränga kvalitetsmål för särskilda yt- och grundvattenområden om den mänskliga påverkan eller de naturliga förhållandena är sådana att det blir omöjligt eller oproportionerligt dyrt att uppfylla målen. De mindre stränga kvalitetsmålen ska fastställas så att ingen fortsatt försämring av vattenkvaliteten i det särskilda området sker och att bästa möjliga kvalitet uppnås.

För marina vatten ska landskapsregeringen fastställa vägledande miljömål i syfte att stegvis uppnå målen i 1 mom. med beaktande av kraven i bilaga III och IV marindirektivet. Före miljömålen är fastställda ska hänsyn tas till befintliga mål på nationell nivå, gemenskapsnivå samt internationell nivå och samordning ske med organisationer och myndigheter utanför landskapet i enlighet med 26 §.

Landskapsregeringen ska säkerställa erforderligt skydd för identifierade vattenförekomster som kan användas för dricksvattenframställning i syfte att minska dess nivå av vattenrening. Landskapsregeringen får i syfte att upprätthålla en god vattenkvalitet besluta att vattenförekomsterna ska innefattas i särskilda skyddsområden om behov av detta kan anses föreligga.

Landskapsregeringen kan i landskapsförordning även utfärda närmare bestämmelser om kriterierna för miljömålen samt för undantag från kraven på att uppnå en god vatten- och miljö kvalitet inom de tidsramar som anges i 1 mom. där tidsangivelser för uppdateringar ska ingå. Landskapsregeringen ska i landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om kriterierna för minskning av farliga och förorenande ämnen. I detta ska ingå sådana ämnen som avses i artikel 16 och 17 vattendirektivet och som upptas i bilagorna VIII och IX vattendirektivet samt i bilaga II i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/105/EG om miljö kvalitetsnormer.

22 §

Åtgärdsprogram

Landskapsregeringen ska upprätta ett åtgärdsprogram som är ägnat att uppnå och be-

vara en effektiv och hållbar vattenanvändning med en god vattenkvalitet, förebygga en försämring av vattenkvaliteten samt att uppfylla kvalitetsmålen enligt 21 §. Av åtgärdsprogrammet ska framgå lagstiftnings-, budget-, informations-, tillsyns- och övervakningsbehov samt de administrativa behov som genomförandet av en åtgärd fordrar. Till den del programmet gäller marina vatten ska samordning ske med berörda myndigheter och organisationer utanför landskapet i enlighet med 26 §. Allmänheten ska informeras om åtgärdsprogrammet, uppmuntras att ta del av det och ges tillfälle att avge synpunkter på det. Information till allmänheten om ett förslag till åtgärdsprogram ska ges genom annons i minst en i landskapet allmänt utkommande tidning. Förslaget ska med tillhörande allmänna handlingar, senast ett år före den period som åtgärdsprogrammet avser, hållas tillgängligt för allmänheten under minst sex månader. Under denna tid ska även förslaget nödvändiga handlingar publiceras i elektronisk form.

Landskapsregeringen kan i landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om hur arbetet med att upprätta ett åtgärdsprogram ska genomföras, tidsplanen för utformningen och omfattningen av arbetet samt vilka uppgifter som ska ingå i ett åtgärdsprogram där tidsangivelser för uppdateringar ska ingå.

23 §
Förvaltningsplan

Landskapsregeringen ska i en förvaltningsplan sammanställa uppgifter om ett avrin-

ningsdistrikt. I en förvaltningsplan ska åtminstone ingå:

2a) en bedömning av översvämningsriskerna i distriktet samt en plan för hantering av dessa risker,

Landskapsregeringen kan i landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om hur arbetet med att sammanställa en förvaltningsplan ska genomföras, tidsplanen för utformningen och omfattningen av arbetet samt vilka uppgifter som ska ingå i en förvaltningsplan.

25 §
Förteckning över skyddade områden

Förteckningen ska regelbundet ses över och revideras vid behov.

26 §
Internationell samordning

Med utgångspunkt från befintliga program och etablerad miljöverksamhet ska landskapsregeringen samarbeta med berörda organisationer och myndigheter i regioner utanför landskapet. Samarbetet ska ske i enlighet med de internationella överenskommelser vilka bringats i kraft i landskapet och som är tillämpliga på de i denna paragraf avsedda områdena.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

Mariehamn den 2 december 2010

BRITT LUNDBERG
vicelantråd

Katrin Sjögren
föredragande minister